

VAN RIJM TOT RAP

Kinderboekenweek 1998

De Kinderboekenweek 1998 komt er weer aan: van 7 tot en met 17 oktober. Dit jaar is gekozen voor het thema 'Poëzie voor kinderen'. Tien dagen lang staat poëzie in de ruimste zin van het woord centraal: rijmpjes, versjes, gedichten, prentenboeken op rijm, rijmvertellingen, liedjesbundels, bladmuziek en songteksten. Daarom is als motto van de week gekozen: 'Van rijm tot rap'.

Het NBLC heeft - zoals ieder jaar gebruikelijk - voor de Kinderboekenweek een uitvoerige brochure samengesteld met materialen en suggesties voor bibliotheken, kinderen, ouders en scholen. De Kinderboekenweek is dan ook een uitstekende gelegenheid om met elkaar samen te werken. Het NBLC doet in de brochure 'Van rijm tot rap' verschillende voorstellen om met scholen gezamenlijke activiteiten op te zetten. Wat is er - behalve het aanbod van de stichtingen Plint en Kinderen en Poëzie (zie elders in dit nummer) zoal mogelijk?

Muzikale aankondiging

Kinderen kunnen gevraagd worden *songteksten* te schrijven. De bibliotheek kan per klas of per school het mooiste lied kiezen. Misschien kan een plaatselijk of regionaal bekende groep het lied vertolken, bijvoorbeeld als openingsact bij de start van de Kinderboekenweek. Lukt dat niet, kan een speciaal gevormd 'brulkoor' misschien deze openingsact opluisteren. Met wat instudeerwerk moet dat te realiseren zijn. Kies voor kinderen een aansprekend lied, waarvan de tekst en melodie bekend is.

Tentoonstelling

Expositie in de bibliotheek van klassikaal gemaakte werkstukken, eventueel verbonden met een wedstrijdelement. Laat kinderen bijvoorbeeld een kijkdoos maken naar aanleiding van hun lievelingsgedicht. Een gedicht over de vakantie of het schoolreisje kan een leuk tafereel opleveren, maar ook een minder concreet gedicht kan iets moois geven. Van deze kijk- of versjesdozen (voorzien van het inspirerend gedicht of lied) kan een fraaie expositie gemaakt worden.

Nationale Voorleeswedstrijd

De Kinderboekenweek is natuurlijk een prima moment om een voorschot te nemen op de Nationale Voorleeswedstrijd. Alle scholen ontvangen hiervoor te zijner tijd een aankondiging. Scholen die mee willen doen, kunnen zich aanmelden voor een pakket dat hen in september wordt toegezonden. Vanaf dat moment kunnen scholen de wedstrijd op verschillende manieren uitwerken. Daarvoor is tot 1 december tijd. Op dat moment dient de schoolkampioen bij Stichting Lezen bekend te zijn. De Kinderboekenweek kan worden aangegrepen om meteen al een eigen schoolronde te organiseren.

Ook kunnen schoolwinnaars van vorig jaar een uitnodiging krijgen om tijdens de Kinderboekenweek te komen voorlezen. Als gastschool zorg je natuurlijk voor een mooie troon, een programmaatje en een uitnodiging aan de pers!

Het is uiteraard het handigst om voor de onderlinge communicatie gebruik te maken van elkaars kanalen: persberichten van de bibliotheek voor de schoolkrant, een poster van de bibliotheek ophangen in de hal van de school. Ook kinderen die niet zo vaak in de bibliotheek komen, kunnen zodoende enthousiast gemaakt worden. Ouders kunnen op verschillende

manieren attent gemaakt worden op de Kinderboekenweek: via ouderavonden, berichten in het mededelingenblad enzovoort.

Werken met poëzie op school

Het NBLC geeft veel praktische tips om - ook op school - bezig te zijn met poëzie: schrijven, voordragen en voorlezen, illustreren en knutselen, muziek maken, grafische vormgeving en spelletjes.

Zo kan de school een *schrijfeest* organiseren: laat kinderen aan een bestaand gedicht de slotregels zelf maken, of suggereer het maken van een bepaald soort gedicht (haiku, limerick, naamgedicht, opbouwgedicht) of denk aan een gedichtenestafette.

Kinderen in de klas kunnen voor elkaar *gedichten voordragen*: misschien niet eenvoudig, maar met wat goede voorbereiding en coaching moet dat lukken. Advies: maak het niet te 'zwaar'.

Gedichten kunnen ook worden *uitgebeeld*: zelfs met kleuters is het mogelijk de inhoud van gedichten na te spelen. Naar aanleiding van bijvoorbeeld een gedicht over dieren kunnen zij gevraagd worden dierengeluiden na te bootsen.

Kleuren en illustreren: vraag kinderen hun lievelingsgedicht naar eigen smaak te 'versieren' of laat ze vrij associëren naar aanleiding van een voorgelezen gedicht. Het resultaat kan uiteraard tentoongesteld worden! Ook het maken van wenskaarten of een gezamenlijke poëziealbum met behulp van ouderwetse of zelfgemaakte poëzieplaatjes en gedichten kan zonder al te veel moeite worden gerealiseerd.

Poëzie en muziek horen bij elkaar. Toch blijken kinderen vaak heel verbaasd te zijn wanneer ze merken dat ze eigenlijk met poëzie bezig zijn als ze zingen. Muziek kan de aanleiding zijn voor het schrijven van een gedicht, en andersom. Liedjes lenen zich goed om uit te beelden; muziekprentenboeken kunnen daarbij een handig hulpmiddel zijn.

* * *

De hier in kort bestek genoemde mogelijkheden en werkvormen zijn moeiteloos uit te breiden. Het NBLC en de plaatselijke bibliotheek zullen u graag ondersteunen bij het opzetten en uitvoeren van activiteiten in het kader van de Kinderboekenweek.

De inhoud van deze bijdrage is grotendeels gebaseerd op de tekst van de brochure 'Van rijm tot rap' van het NBLC, samengesteld door Wilma van der Pennen.

Voor uitgebreidere informatie over mogelijkheden voor scholen rond de Kinderboekenweek, kunt u contact opnemen met het NBLC in Den Haag:

NBLC

Truuske Sanders

Postbus 43300

2504 AH Den Haag

Telefoon 070 309 01 00

E-mail sanders@nblic.nl

UITNODIGING

Als je een dagdromer bent, een fantast,

een liegbeest
een zoeker, een vluchter, een kind dat
graag leest,
kom dan naar mij, je hoeft niet
te bellen.
Kom dichterbij het vuur, ik ga vlasblonde
spreekjes vertellen.
Kom binnen.
We beginnen!

Shel Silverstein, in 'Het randje van de wereld' (uitg. Fontein)

DE VIRODOPPEN

**Houdt gij ook zo van virodoppen,
ze zijn zo heerlijk circonflex,
jammer dat zij onder hun noppen
niet strol zijn en wat onderleks.**

**De vlierboot op Dergenemuiden
viert morgenvroeg zijn cervelaat,
laat dus de virodop maar luiden
want Genemien is kampiaat.**

**De veenmol snuit zijn overschoenen
en hangt zijn triceps aan de wilg.
De virodoppen spelen oene.
Ik trek mijn looprek in en zwilg.**

Han G. Hoekstra, in: 'Cabaret' (uitg. Bruna)